

Aan de gemeenteraden in de Veiligheidsregio Utrecht

Datum	Uw kenmerk	Contactpersoon
9 december 2025	-	L. van Aalst – Veldman
Onderwerp	Ons kenmerk	Afdeling
Zienswijze toekomstscenario's en Kadernota VRU 2027	25.0002464	Bestuurlijke zaken

Geachte raad,

In juli 2025 hebben wij u bij de aanbidding van de financiële stukken al meegenomen in de actuele ontwikkelingen en de toekomstscenario's van de VRU. Ook hebben wij u op 26 november 2025 tijdens een webinar bijgepraat over de toekomstscenario's. Mocht u niet in de gelegenheid geweest zijn om het webinar bij te wonen, dan bieden wij u de mogelijkheid om deze via de volgende link terug te kijken: [webinar toekomstscenario's](#).

Bij deze brief bieden wij u de uitwerking van de toekomstscenario's ter zienswijze aan. Daarnaast ontvangt u hierbij de kadernota VRU 2027 met daarin de financiële kaders voor de begroting van 2027 als de geactualiseerde begroting voor 2026. Ook daarover nodigen wij u uit uw zienswijze kenbaar te maken aan het bestuur van de VRU. Zowel over de toekomstscenario's als over de kadernota is op 1 december 2025 unaniem een besluit genomen door het algemeen bestuur.

Toekomstscenario's

De klassieke rol van de veiligheidsregio is die van brandweerorganisatie gericht op blussen en redden en als adviseur met specifieke expertise ten aanzien van brandveiligheid. Brandbestrijding is steeds complexer geworden. De woningbrand blijft, maar het blussen van zonnepanelen, elektrische auto's en buurtbatterijen is erbij gekomen. Hierdoor neemt het risico op brand toe en ook de wijze waarop de branden bestreden worden wijzigt. Incidentbestrijding is al lang niet meer het enige wat van ons gevraagd wordt. Langdurige, multidisciplinaire en complexe crises geven ons een andere rol.

De wereld verandert. Ontwikkelingen zijn complexer en doen zich steeds sneller en op grote schaal voor. Maatschappelijke onrust in Nederland, geopolitieke onrust in de wereld, klimaatverandering en digitalisering zijn voorbeelden van ontwikkelingen die invloed hebben op onze rol. Maar ook op de verwachting van inwoners en wat zij van ons nodig hebben. Dat heeft gevolgen voor onze taakuitvoering. Daarnaast nemen wettelijke verplichtingen en veiligheidseisen toe. De opgaven waarvoor wij gesteld staan, nemen in risico's, zwaarte en complexiteit toe. Om onze taakuitvoering goed te kunnen blijven doen, is het nodig dat wij onze organisatie robuust inrichten.

Daarbij komt dat onze regio de afgelopen jaren een aanzienlijke groei in het aantal inwoners heeft doorgemaakt en blijft groeien. Ondanks deze ontwikkelingen is de gemeentelijke bijdrage aan de VRU de afgelopen 14 jaar, met uitzondering van de loon- en prijsindexering, vrijwel niet

structureel verhoogd. Nieuwe ontwikkelingen of financiële knelpunten zijn binnen de eigen begroting opgelost. Daarnaast is er sinds de oprichting van de VRU structureel bezuinigd. Dankzij schaalvoordelen, interne ombuigingen en samenwerkingen is het gelukt om meer te doen met minder middelen. Maar de rek is er nu uit. Na 14 jaar bezuinigen en het opvangen van nieuwe ontwikkelingen is er geen financiële ruimte meer in de begroting.

In 2023 hebben we onze bestuursagenda vastgesteld voor de beleidsperiode 2024-2027. Hierin hebben we ook onze ambities weergegeven. Maar gezien de beperkte financiële ruimte, bij zowel gemeenten als de VRU, is het nodig om deze ambities bij te stellen. Op het verzoek van het algemeen bestuur zijn op basis van de bestuursagenda toekomstscenario's uitgewerkt. Bij het in kaart brengen van de verschillende toekomstscenario's is onder andere in beeld gebracht wat er nodig is om de huidige taakuitvoering in stand te laten. Daarvoor zijn extra middelen nodig en die benodigde investeringen zijn inzichtelijk gemaakt. Ook zijn besparingsopties verkend, waarbij is onderzocht wat er nodig is om een 0% of -3% bezuinigingslijn te behalen.

Het algemeen bestuur heeft op 1 december 2025 een besluit genomen over de toekomstscenario's. Ten aanzien van de bezuinigingslijnen heeft het bestuur geconcludeerd dat deze direct invloed hebben op de wettelijke taakuitvoering van de veiligheidsregio. Zelfs om de nullijn te bereiken zouden onder meer 27 van de 70 (vrijwilligers)kazernes gesloten moeten worden. Dit heeft consequenties voor de uitvoering van onze wettelijke taak en voor onze opkomsttijden. Daarom heeft het algemeen bestuur unaniem besloten om in te zetten op het op orde scenario.

Wat dit scenario inhoudt, en welke middelen daarvoor nodig zijn, wordt hierbij aangeboden. Daarnaast zijn ter informatie ook de andere scenario's, en de verschillen daartussen, inzichtelijk gemaakt in een aanvullende toelichting die ook bij deze brief wordt aangeboden.

Er heeft een gewogen afweging plaatsgevonden van de noodzaak en kosteneffectiviteit van de gevraagde middelen. Ook is daarbij kritisch gekeken naar eventuele mogelijkheden om toch nog te besparen. Ambities en wensen zijn losgelaten, we hebben ons gericht op noodzakelijke vereisten om de taakuitvoering verantwoord voort te kunnen zetten. De maatregelen die gevraagd worden, zorgen er gefaseerd voor dat we vanaf 2030 op orde zijn.

We realiseren ons dat het moment lastig is. Gezien de beperkte financiële ruimte bij gemeenten en bij de VRU, liggen er ingewikkelde keuzes voor. Daarom is er een zorgvuldige afweging gemaakt en de benodigde middelen die gevraagd worden zijn dan ook onvermijdbaar, onoplosbaar en onuitstelbaar.

Kadernota VRU 2027

Aan de hand van de kadernota VRU 2027 informeert de VRU de gemeenten over de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting van 2027. Hierbij ligt de nadruk op ontwikkelingen die effect hebben op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen. De kadernota bevat de reguliere bijstelling van het financiële kader op basis van de gangbare indexeringsystematiek (hoofdstuk 2) en ontwikkelingen (hoofdstuk 3). Hieronder worden de belangrijkste onderdelen uit de kadernota toegelicht.

10% korting BDuR

Met ingang van 2026 heeft het Rijk een korting van 10% op de BDuR doorgevoerd. Voor 2026 hebben we dit incidenteel kunnen opvangen door een onttrekking aan de algemene reserve. Voor 2027 hebben we de gemeentelijke bijdrage moeten verhogen om tot een structureel sluitende begroting 2027 te komen met de mededeling dat we bij de kadernota met voorstellen komen hoe we 10% korting kunnen verwerken.

We hebben nu in de kadernota de 10% korting op de BDuR verwerkt zonder dat hiervoor de gemeentelijke bijdrage moet worden verhoogd. We hebben geprobeerd hiermee gemeenten comfort te bieden. We hebben hiervoor de volgende maatregelen getroffen.

- De loon- en prijsbijstelling van de BDuR 2025 is verwerkt, deze was aanzienlijk hoger dan begroot en structureel gereserveerd;
- De loon- en prijsbijstelling van de BDuR 2026 en 2027 is verwerkt;
- Het BDuR-budget voor de versterking van de crisisbeheersing is met 10% verlaagd

Loon- en prijsaanpassing

De reguliere loon- en prijsaanpassing is berekend. De stelpost voor loonontwikkeling 2025/2026 is naar beneden bijgesteld (van 8,2% naar 7,4%) in afwachting van een nieuwe cao voor de veiligheidsregio's vanaf 1 augustus 2025. Voor 2027 is eveneens een stelpost voor loonontwikkeling opgenomen. De stelposten worden afgewikkeld en verrekend met de gemeentelijke bijdrage zodra de cao voor de betreffende begrotingsperiode bekend is. Dit kan in de toekomst voor gemeenten nog tot voor- of nadelen leiden maar door middel van het toepassen van deze (gangbare) systematiek benaderen we zo goed mogelijk de werkelijke loonontwikkeling.

Knelpunten 2026

Bij de behandeling van de ontwerpbegroting van de VRU voor 2026 heeft het dagelijks bestuur voorgesteld om een bedrag van € 4,8 miljoen uit het resultaat van 2024 te reserveren als overbruggingsmaatregel voor de jaren 2026 en 2027. Dit in afwachting van de verdere uitwerking en besluitvorming over de onderwerpen uit de toekomstscenario's. Het algemeen bestuur heeft besloten om hiervoor geen reserve in te stellen en deze middelen ook niet toe te voegen aan de algemene reserve. Om de noodzakelijke operationele en financiële knelpunten die gerelateerd zijn aan de toekomstscenario's voor 2026 op te lossen wordt nu een incidenteel bedrag van € 2,9 miljoen gevraagd ter overbrugging. We stellen in de kadernota voor het verwachte positieve rekeningresultaat van € 1,2 miljoen, zoals opgenomen in de tweede bestuurlijke rapportage 2025, hiervoor in te zetten via een onttrekking aan de algemene reserve. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 wordt voor het resterend benodigde bedrag incidenteel verhoogd met € 1,7 miljoen.

Relatie met de toekomstscenario's

Besluitvorming over de toekomstscenario's wordt integraal verwerkt in de ontwerpbegroting VRU 2027 en de geactualiseerde begroting VRU 2026. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage zoals opgenomen in de kadernota VRU 2027 in de ontwerpbegroting VRU 2027 wordt aangevuld met het financiële effect van deze besluitvorming. In de kadernota zijn in bijlage 3 de financiële effecten per gemeente inzichtelijk gemaakt. De ontwerpbegroting VRU 2027 wordt, na vaststelling door het algemeen bestuur in maart 2026, voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.

Zienswijzen

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid om uw zienswijze op de uitwerking van het toekomstscenario op orde en op de kadernota VRU 2027 kenbaar te maken aan het bestuur van de VRU. We verzoeken u vriendelijk om dit uiterlijk 3 maart 2026 te doen. U kunt uw reactie richten aan mevrouw Van Aalst – Veldman (directielid VRU met de portefeuille financiën).

De ingediende zienswijzen worden besproken tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 30 maart 2026. In deze vergadering worden ook de ontwerpbegroting 2027 en de geactualiseerde begroting 2026 behandeld. Na deze bespreking wordt de ontwerpbegroting 2027 ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Het algemeen bestuur stelt de definitieve begroting 2027 vervolgens vast op 6 juli 2026.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

J.R. Donker
secretaris